

(ร่าง)

ข้อเสนอการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย
งานสร้างสุขภาพใต้ ครั้งที่ 11

“สถานพลังการก้าวข้ามขีดจำกัดเพื่อภาคใต้แห่งความสุข”

ระหว่างวันที่ 5 – 7 สิงหาคม 2562

ณ โรงแรมนิภาการ์เด็น

อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

ข้อเสนอการขับเคลื่อนเชิงนโยบายงานสร้างสุขภาคใต้ ครั้งที่ 11 “สานพลังก้าวข้ามขีดจำกัดเพื่อภาคใต้แห่งความสุข” เกิดขึ้นจากความร่วมมือสานพลังของภาคีเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพภาคใต้ มีกระบวนการขับเคลื่อนพัฒนาข้อเสนอโดยการยกระดับองค์ความรู้ นวัตกรรมที่มีในพื้นที่ ผ่านการจัดเวทีสมัชชารับฟังความคิดเห็นร่วมกัน ใน 4 ประเด็นหลักของภาคใต้ คือ ประเด็นความมั่นคงทางมนุษย์ ประเด็นความมั่นคงทางสุขภาพ ประเด็นความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคงทางอาหาร นำเสนอในงานสร้างสุขภาคใต้ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562 การประชุมวิชาการ เรื่อง สานพลังก้าวข้ามขีดจำกัดเพื่อภาคใต้แห่งความสุข ทำให้ได้ข้อเสนอแนะและได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่นำไปสู่การขับเคลื่อนร่วมกันต่อไป

ขอขอบคุณ
เครือข่ายสร้างสุขภาคใต้

สารบัญ

	หน้า
ประเด็นที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร	4
ประเด็นที่ 2 ความมั่นคงทางสุขภาพ	8
ประเด็นที่ 3 ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10
ประเด็นที่ 4 ความมั่นคงทางมนุษย์	11
ประเด็นที่ 5 ชุมชนจัดการตนเองและจริยธรรมสื่อเพื่อสุขภาวะ	14

ประเด็นที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร

1.1 ข้อเสนอต่อกลุ่มเครือข่าย เพื่อการยกระดับขับเคลื่อนประเด็นในระยะต่อไป

1) การจัดตั้งกลไกคณะทำงานติดตามและสนับสนุนระดับเขตหรือภาคใต้ ในการพัฒนาระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพภาคใต้ ตั้งอยู่ภายใต้หลักคิดสำคัญ 3 สร้างอธิปไตยทางอาหาร สร้างหลักประกันในชีวิต จัดความสัมพันธ์ใหม่

2) การสร้างและพัฒนาขยายเครือข่าย โดยการเพิ่มพูนศักยภาพผู้นำ และการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มเครือข่ายให้สามารถพึ่งตนเองได้

3) การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พันธุกรรม ต้องขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน

4) การพัฒนาระบบเกษตรสุขภาพที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ โดยมีเป้าหมายร่วมเพื่อความมั่นคงอาหารและชีวิตพลเมืองคนใต้

5) ผลักดันให้เกิดแผนแม่บทพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวสวนยางและส่งเสริมขยายผลสวนยางสวนปาล์มยั่งยืน เพื่อสุขภาวะชาวสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน

6) การจัดการตลาด มุ่งเน้นพัฒนาตลาดทางเลือกเพื่อสุขภาพ และยกระดับศักยภาพของกลุ่มเครือข่าย โดยการพัฒนาระบบการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ การสร้างระบบกลไกการตลาด การพัฒนานักสื่อสารชุมชน

1.2 ข้อเสนอเชิงนโยบายระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพภาคใต้ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอต่อรัฐบาล และจังหวัด

1) ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ออกหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน (พื้นที่ทำการเกษตรอยู่แล้ว) เช่น โฉนดชุมชน เอกสารสิทธิ สปก. ฯ และให้ใช้สิทธิตามที่ราชการประกาศ และมีมาตรการในการส่งเสริมสวนยางยั่งยืนในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เช่น ปลุก โคน ตัด ต้นไม้ในแปลงได้และเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้ตามความเหมาะสม

2) ขอให้รัฐบาลมีนโยบายในการจัดตั้งกองทุนทรัพยากรพันธุกรรมพื้นถิ่น โดยให้มีการรับรองสิทธิชุมชน และเกษตรกรในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พัฒนาพันธุกรรมพืชท้องถิ่น

การส่งเสริมให้มิ้นักพัฒนาพันธุ์พืชและจัดการพันธุ์พืชพื้นบ้านเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก

1) ขอให้รัฐบาลมีนโยบายเพื่อการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐในกระทรวงและกรมต่าง ๆ เพื่อการศึกษาวิจัยพันธุกรรม และอนุรักษ์พันธุ์ข้าวท้องถิ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้สถาบันการศึกษา มีการศึกษาวิจัยพันธุกรรมข้าวพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ และพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่น

2) ขอให้รัฐบาลมีนโยบาย ปกป้องคุ้มครองพื้นที่อนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง และสั่งการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชายฝั่ง กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มประมงชายฝั่ง มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อพื้นที่ได้จริง

ข้อเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) ขอให้จังหวัดโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดยกระดับการดำเนินงานเกษตรอินทรีย์ โดยประกาศวาระ “เมื่อน้ำผึ้ง เพื่อเมืองเกษตรอินทรีย์” เป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกเร่งด่วนของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีแผนงาน มาตรการและกลไกรองรับที่ชัดเจนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

2) ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สภาเกษตรกร การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจต่อเกษตรกรและผู้ทำการผลิต เข้าใจการเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร และให้กรมวิชาการเกษตร (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร) เพิ่มช่องทางสร้างการรับรู้ การตรวจสอบสินค้าเกษตรปลอดภัย

3) ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับเงื่อนไขการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถได้รับการรับรองมาตรฐานได้ง่ายขึ้น

4) ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรได้เรียนรู้วิธีการตั้งรับ ปรับตัว กับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่มีผลต่อสวนยาง นาข้าว สวนผลไม้ และการลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้เสริมโดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

5) ขอให้การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนการทำเกษตรผสมผสาน วนเกษตร เพื่อเพิ่มพื้นที่อาหารปลอดภัยในสวนยาง

6) ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนห้องแล็บปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยแก่กลุ่มเครือข่ายที่ขับเคลื่อนด้านนี้ เพื่อให้สามารถออกไปรับรองผลผลิตให้สมาชิก ยกระดับมาตรฐานสู่ตลาดสีเขียว

7) ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บังคับใช้กฎหมายปกป้องคุ้มครองแหล่งทรัพยากรต้นน้ำ และคุ้มครองพื้นที่เกษตรสุขภาพ

8) ขอให้กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานกับผู้ประกอบการด้านการตลาดเปิดพื้นที่หรือช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพแก่ผู้ผลิต และเชื่อมโยงจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) การค้าการลงทุนหรือการร่วมทุน ระหว่างผู้ประกอบการกับหุ้นส่วนทางธุรกิจ

9) ขอให้สำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด บูรณาการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับจังหวัด ให้การส่งเสริมและสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพภาคใต้สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

10) ขอให้สำนักงานจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการงาน ระบบกองทุนที่ส่งเสริมสวัสดิการและการออม ให้สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทวิถีชีวิต ของเกษตรกร

ข้อเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุข

1) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภค ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพและบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างจริงจัง รวมทั้งการเข้มงวดในการเฝ้าระวัง การตรวจอาหารปลอดภัยในพื้นที่และเปิดเผยผลประกาศให้สาธารณะรับทราบ

ข้อเสนอต่อกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานความร่วมมือกับ โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เร่งรัด ผลักดันการผลิต และบริโภคอาหารปลอดภัยในระดับพื้นที่ และเอื้ออำนวยให้มีสถานที่จำหน่ายผักปลอดสาร อาหารปลอดภัยในหน่วยงานระดับท้องถิ่น

2) ขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีมาตรการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม และพันธุกรรมพื้นถิ่น ให้คงอยู่เป็นฐานแหล่งอาหารของชุมชนท้องถิ่น

ข้อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

1) ขอให้ สช. แต่งตั้งคณะทำงานติดตามและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพภาคใต้ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีเวทีสมัชชาสุขภาพว่าด้วย ระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพระดับพื้นที่ และการประยุกต์ใช้เครื่องมือธรรมนูญสุขภาพ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ในการประกาศเขตเกษตรสุขภาพ และ/หรือแผนยุทธศาสตร์เกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพระดับพื้นที่ และผลักดันให้เกิดกลไกคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคประชาสังคม(กรส.)

ข้อเสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

1) ขอให้ สสส. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพ/เครือข่ายความมั่นคงทางอาหาร เครือข่ายสุขภาพอื่น ๆ โดยให้มีเวทีแลกเปลี่ยนระดับจังหวัด และภูมิภาค และส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนสุขภาพะในการทำงาน (อาชีวนามัย) แผนงานอาหารปลอดภัยให้กระจายครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ

ข้อเสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

1) ขอให้ สปสช. ให้ความสำคัญกับ “ส่งเสริม ป้องกัน (การไม่มีโรคเป็นลาอันประเสริฐ)” และการสร้างเสริมสุขภาพที่ระดับชุมชนท้องถิ่นหรือระดับปฐมภูมิ โดยมีมาตรการกระตุ้น ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายหลักประกันสุขภาพ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นจัดการระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพ

ข้อเสนอต่อคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.เขต 11 และเขต 12)

1) ขอให้ กขป. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานจังหวัด และสภาเกษตรกรทุกจังหวัด และภาคีอื่น ๆ สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพภาคใต้ โดยมีมาตรการดังนี้

- สนับสนุนการดำเนินการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการภาคเกษตร (เกษตรกรมืออาชีพ)
- การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ด้านเกษตรปลอดภัย อาหารปลอดภัย พันธุ์กรรมพื้นถิ่น และการจัดการตลาด
- สนับสนุนกระบวนการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร และจัดการตลาดระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค เชื่อมโยงการค้าและกระจายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

ข้อเสนอต่อสถาบันทางการศึกษา

1) ให้มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในพื้นที่พัฒนาหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนครบวงจรแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร เพื่อการพึ่งพาตนเอง เช่น การทำสวนยางแบบผสมผสาน (ปลูกพืชร่วมและเลี้ยงสัตว์) สวนยางแบบวนเกษตร สวนยางอินทรีย์ นาอินทรีย์ สวนสมรม เป็นต้น ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น

ประเด็นที่ 2 ความมั่นคงทางสุขภาพ

2.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงานส่วนกลาง

1) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สสส. และสช. มีการบูรณาการยุทธศาสตร์และทำแผนแม่บทในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้เสริมแรงกัน

2) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สสส. และสช. กระจายอำนาจสู่ระดับเขตและเสริมพลังพื้นที่ด้วยการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างทั่วถึง

3) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สสส. และสช. ผลักดันกระบวนการและกลไกสมัชชาสุขภาพจังหวัดให้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัด

4) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยการพัฒนาศักยภาพกรรมการภาคเอกชนและภาคประชาชนในการทำหน้าที่ใน พชอ. อย่างต่อเนื่อง

5) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สสส. และสช. และสถาบันการศึกษาและวิชาการ ร่วมกันดำเนินโครงการบูรณาการขับเคลื่อนงานสร้างเสริมสุขภาพระดับพื้นที่โดยกลไกของแต่ละหน่วยงาน โดยมีการพัฒนาศักยภาพทีมกลไกร่วมในการขับเคลื่อนงานสร้างเสริมสุขภาพในระดับพื้นที่ และการนำร่องพื้นที่ดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพโดยใช้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ จำนวน 14 อำเภอใน 14 จังหวัดภาคใต้ จำนวน 280 กองทุน

6) ขอให้กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และสถาบันที่จัดการศึกษาด้านสุขภาพ ปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหาด้านการจัดระบบสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรม

7) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข มีหลักสูตรปฐมนิเทศการเป็นข้าราชการที่ดีสำหรับบุคลากรสาธารณสุข ในด้านการจัดบริการสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรม

8) ขอให้กระทรวงสาธารณสุข นำแนวปฏิบัติการจัดบริการสุขภาพที่สอดคล้องกับ บริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรมเป็นข้อสั่งการเชิงนโยบายที่กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

9) ขอให้ สปสช. พัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรมที่ประชาชนพึงได้รับในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็น

2.2 ข้อเสนอเชิงการขับเคลื่อนต่อภาคีเครือข่ายในพื้นที่งานสร้างสุขภาพใต้ปี 2562

1) ขอให้คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) เขต 11 และ 12 สร้างกระบวนการทำงานร่วมกันด้านสุขภาพในภาพรวมของเขตตามข้อมูลสถานการณ์และความจำเป็นด้านสุขภาพสำคัญของพื้นที่ และต้องมีพื้นที่ปฏิบัติการร่วมแก้ปัญหาของพื้นที่ จำนวน 10 อำเภอ ผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และเชื่อมโยงการทำงานผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่อย่างน้อย 140 แห่ง ภายใน 3 ปี

2) ขอให้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ร่วมกับ สปสช. และสถาบันการศึกษาและวิชาการ เพิ่มประสิทธิภาพคณะกรรมการระดับตำบลและหมู่บ้านโดยร่วมกันพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (พชต.) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับหมู่บ้าน (พชม.) และภาคีเครือข่ายสุขภาพ ด้วยการพัฒนาศักยภาพในการจัดทำข้อเสนอโครงการและหนุนเสริม ติดตาม และประเมินการดำเนินงานโครงการผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

3) ขอให้ศูนย์บริการหลักประกันสุขภาพในหน่วยบริการสุขภาพ ร่วมพัฒนาการเข้าถึงบริการสุขภาพให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรม

4) ขอให้ภาคีเครือข่ายสุขภาพ มีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพที่คำนึงถึงผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง เน้นการจัดบริการสุขภาพที่มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและหลักความเชื่อของประชาชนเฉพาะรายเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนในการดำเนินงาน

ประเด็นที่ 3 ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 ข้อเสนอต่อภาคีเครือข่าย

ภาคีเครือข่ายจะสร้างอุดมการณ์ร่วมภาคีได้แห่งความสุข โดยตั้งเป้าหมายร่วม เพื่อรักษาไว้ซึ่งฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการกระจายความรับผิดชอบตามหน้าที่ ตามความถนัด เช่น การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การจัดการภัยพิบัติ การจัดการขยะ และสามารถรวมพลังความร่วมมือในการจัดการร่วมกันได้อย่างเป็นรูปธรรม ในทุกระดับพื้นที่

3.2 ข้อเสนอต่อสถาบันวิชาการ

ขอให้สถาบันวิชาการร่วมกับภาคีเครือข่าย ร่วมกันสร้างฐานความรู้ผ่านกระบวนการวิจัย นวัตกรรม การจัดทำฐานข้อมูล การจัดการเรียน นำไปสู่การจัดการความรู้และสร้างความตระหนักรู้ต่อตนเองภาคีเครือข่าย และสาธารณะ

3.3 ข้อเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่น

ขอให้หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการสร้างนโยบายและปรับกฎหมายให้กระจายอำนาจและเสริมพลังอำนาจชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง เช่น พ.ร.บ.ท่องเที่ยวโดยชุมชน (ปรับปรุง)พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ส่งเสริมให้ท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เป็นต้น

3.4 ข้อเสนอต่อแหล่งทุน

การสนับสนุนงบประมาณของภาคีเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนจึงเสนอให้มีการปรับปรุงระบบวิธีการจัดการงบประมาณของภาครัฐ และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคีใช้มาตรการทางการเงินในการเสริมพลังให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

ประเด็นที่ 4 ความมั่นคงทางมนุษย์

4.1 ขอให้ สสส. สนับสนุนการขับเคลื่อนและประสานงานกับเครือข่าย เพื่อจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพให้กับภาคีเครือข่ายที่ขับเคลื่อนงานสุขภาวะของแม่ เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบาง เพื่อหนุนเสริมและสานพลังการทำงานร่วมกัน

4.2 ขอให้ สสส.สนับสนุนกลไกการทำงานโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกัน จัดทำเป็นยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด โดยให้มีเวทีรับฟังความคิดเห็นของเครือข่ายเพื่อพัฒนาการงานในประเด็นความมั่นคงทางมนุษย์ร่วมกัน

4.3 ขอให้ สช.ร่วมกับ สปสช. สนับสนุนการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพตำบล เพื่อการจัดการปัญหาปัจจัยเสี่ยงทุกกลุ่มวัย รวมไปถึงกลุ่มเปราะบาง

4.4 ขอให้ สช. และ สสส. สร้างและเปิดเวทีการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกองทุน จัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสุขภาวะของแม่ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบาง และการจัดการภัยคุกคามสุขภาพ หนุนเสริมกระบวนการขับเคลื่อนให้เกิดผลเชิงรูปธรรม และมีกลไกในการติดตามรายงานผลการดำเนินการผ่านคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง

4.5 ขอให้ สช. สสส. และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สนับสนุนให้มีเวทีสาธารณะอย่างต่อเนื่องในการสร้างเป้าหมายร่วม เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ และรายงานผลการดำเนินการส่งเสริมความมั่นคงของคนได้สู่ความสุข

4.6 ขอให้ กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานป้องกันและควบคุมโรค และศูนย์อนามัยเขต 11 และ 12 บูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานการศึกษาภาค และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดภาคใต้ ร่วมกำหนดนโยบายผลักดัน ให้ทุกโรงเรียนเป็น “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาวะ”

4.7 ขอให้ กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายพัฒนาความรู้ด้านสุขภาวะของแม่ เด็กและเยาวชน และมีการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบาย

4.8 ขอให้ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) กำหนดนโยบายผลักดันและพัฒนาความรู้ด้านสุขภาวะของแม่ เด็กและเยาวชน พัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อการมีชีวิตที่ดีของผู้สูงวัยและกลุ่มเปราะบาง ส่งเสริมเพื่อนช่วยเพื่อนในกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

รวมทั้งสนับสนุนการจัดการภัยคุกคามสุขภาพตามบริบทพื้นที่ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบาย

4.9 ขอให้ เครือข่ายบริการสุขภาพปฐมภูมิ (CUP) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ร่วมกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพและการทำงานร่วมกันกับโต๊ะบีแค (หมอต้าแย) ในการทำงานอนามัยแม่และเด็ก

4.10 เสนอให้ เกิดกลไก “คณะกรรมการสุขภาพระดับจังหวัด” (Provincial Health Board) ที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนต่าง ๆ แบบบูรณาการ ทั้งจากส่วนราชการต่าง ๆ ระดับจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เครือข่ายภาคพลเมือง องค์กรเอกชน ภาคราชการ รวมทั้งองค์กรชุมชน คณะกรรมการฯ ดังกล่าว จะเป็นกลไกที่มีบทบาทสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีบูรณาการ ทั้งเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วม และยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง รวมทั้งเพิ่มบทบาทของภาคประชาชนในสัดส่วนของคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโดยให้มีสัดส่วนเท่ากันกับภาคส่วนอื่น ๆ

4.11 ขอให้ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ศูนย์อนามัยที่ 12 และภาคีด้านสื่อมวลชนผลิตและพัฒนาสื่อสุขภาพหนุนเสริมการทำงานอนามัยแม่และเด็กตามแนวทางศาสนาอิสลาม

4.12 ขอให้ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนในการสร้างอาชีพเสริม เพิ่มการออม ลดรายจ่าย สร้างรายได้ ในรูปแบบธุรกิจเพื่อสังคม

4.13 เสนอให้ มีหน่วยงานหรือองค์กรเชิงบูรณาการแบบเบ็ดเสร็จ ในการแก้ปัญหาผู้สูงอายุและกลุ่มที่เข้าไม่ถึงสิทธิพื้นฐาน ที่เป็นคนไทยไร้สิทธิที่มีอยู่ในพื้นที่ให้สามารถพิสูจน์สิทธิ์ หรือมีช่องทางอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์สิทธิ์ หรือมีกองทุนเฉพาะกิจที่มาดูแลประชากรในกลุ่มนี้ให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า

4.14 เสนอให้ จัดตั้งเป็นศูนย์แบ่งปัน ส่งต่อความช่วยเหลือด้วยการระดมทุนจัดตั้งกองทุนระดับตำบล โดยใช้ทรัพยากรในพื้นที่เป็นฐาน เช่น วัสดุ ของใช้ เสื้อผ้า ขยะรีไซเคิล กายอุปกรณ์ เป็นต้น

4.15 ขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง กำหนดนโยบายการพัฒนาสุขภาพแม่ เด็ก และเยาวชน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการอย่างพอเพียง

4.16 ขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้และบูรณาการระดับตำบล โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งเป็นกลไกประสานงาน บูรณาการ รวมไปถึงพัฒนาศักยภาพ สร้างเครือข่ายปฏิบัติการ ทำงานร่วมกับชมรมผู้สูงอายุ ภาคีเครือข่ายหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุ

4.17 ขอให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับโรงเรียน มีนโยบายติดตามและสนับสนุนการบูรณาการความรู้ด้านสุขภาพให้ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และปรับให้เข้าใจง่ายขึ้น และขยายเครือข่ายความรู้ด้านสุขภาพจากโรงเรียนไปสู่ผู้ปกครอง และชุมชนบริเวณโดยรอบโรงเรียน

4.18 ขอให้ เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ร่วมกับเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาล และสาธารณสุขภาคใต้ (Sc-Net) สนับสนุนติดตามประเมินผล รวบรวมชุดความรู้พื้นที่รู้ประจักษ์ความสำเร็จ การสื่อสารสาธารณะ และสะท้อนผลการขับเคลื่อนสำหรับจัดการภัยคุกคามสุขภาพ ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพของแม่ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบาง อย่างต่อเนื่อง โดยรายงานผลการขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน ทั้งเขต 11 และ 12 เพื่อการพัฒนาและจัดการเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นที่ 5 ชุมชนจัดการตนเอง และจริยธรรมสื่อเพื่อสุขภาพ

5.1 ขอให้ชุมชนจัดการตนเองโดยใช้พื้นที่กลางเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และใช้สื่อเพื่อการสื่อสารกับสาธารณะ

5.2 ขอให้หน่วยงาน ภาคีสนับสนุน ได้แก่ สสส. สปสช. สช. พอช. ควรคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาตามบริบทของพื้นที่มากกว่าเป้าหมายของหน่วยงานตนเอง ควรมุ่งเน้นการใช้กระบวนการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน ให้เข้าถึงทรัพยากรในพื้นที่ เช่น งบประมาณของท้องถิ่น ทูตทางทรัพยากรทางธรรมชาติ เป็นต้น

5.3 ขอให้ สปสช. ทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนการใช้งบประมาณของกองทุนสุขภาพตำบล และให้สัดส่วนของคณะกรรมการมีผู้แทนจากสภาผู้นำชุมชน และสภาองค์กรชุมชนตำบล เพิ่มขึ้น

5.4 ขอให้หน่วยงาน ภาคีสนับสนุน ได้แก่ สสส. สปสช. สช. พอช. สนับสนุนกลไกกลางในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในระดับจังหวัด

5.5 ขอให้หน่วยงานที่เป็นภาคีพัฒนาชุมชนมีการบูรณาการทิศทาง แผนงาน เพื่อลดการสนับสนุนที่ซ้ำซ้อน และอาจจะส่งผลต่อการขัดแย้งในพื้นที่

5.6 เครือข่ายสื่อสร้างสุขภาพได้สื่อสารอย่างมีจริยธรรม โดย

- ขอให้ผู้แทนกองบรรณาธิการสื่อชุมชนขยายผลชุดความรู้เรื่องการสื่อสารอย่างมีจริยธรรม
- ขอให้องค์กรสื่อสารสาธารณะเข้าร่วมให้ความรู้เพื่อพัฒนาการใช้สื่ออย่างมีจริยธรรม
- ขอให้ สสส. สนับสนุนการผลิตชุดความรู้เรื่องการสื่อสารอย่างมีจริยธรรม

5.7 ขอให้ภาคี หน่วยงานในพื้นที่ภาคใต้ ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาพใต้หนุนเสริมการจัดการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสังคมสุขภาพ

5.8 เครือข่ายสื่อสร้างสุขภาพใต้เสนอตัวเพื่อเป็นหน่วยพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารให้กับชุมชน และยินดีเปิดช่องทางสื่อสารสาธารณะ